

Vapaa-ajattelijain Liitto ry
Neljäs linja 1, 00530 Helsinki
val@vapaa-ajattelijat.fi
p. 0504685332

LAUSUNTO

10.4.2015

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

kirjaamo@minedu.fi ja varhaiskasvatuslaki@minedu.fi (word)

Asia Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä
varhaiskasvatuslaiksi

Lausunto esitykseen varhaiskasvatuslaiksi (OKM 15/010/2015)

Toteamme kunnioittaen seuraavaa:

Lakiesityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa koskien 3 § Varhaiskasvatuksen tavoitteet kohdasta kuusi todetaan aivan oikein seuraavaa:

”Kuudes tavoite korostaisi syrjimättömyyttä, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoisuutta sekä yleisen kulttuuriperinteen ja kielellisen, kulttuurisen, uskonnollisen ja katsomuksellisen taustan kunnioittamista. Varhaiskasvatus on yksi keskeinen syrjäytymistä ja hyvinvointieroja vähentävä palvelu.”

Pidämme erittäin tärkeänä tätä syrjimättömyyden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisuuden korostamista ja ihmisten erilaisen taustan kunnioittamista. Sitä ei saa vesittää Kirkkohallituksen lausunnossaan 1.4.2014 samaan 3 § kohtaan kuusi esittämällä oikeudella ”saada tukea ja mahdollisuuden tutustua omaan ja toisten uskontoon, kulttuuriin ja katsomukseen liittyviin asioihin ja ilmiöihin”, jolla tarkoitetaan käytännössä ev.lut. kirkon monin paikoin päiväkodeissa toteuttaman tunnustuksellisen ”uskontokasvatuksen” eli uskonnonharjoituksen jatkamista.

Päiväkodeissa on havaintojemme mukaan esiintynyt edelleen syrjivää, epäyhdenvertaista kohtelua uskontoihin ja vakaumuksiin liittyen. Se juontaa juurensa vuosikymmenten takaisesta läheisestä yhteistyöstä ev.lut. kirkon seurakuntien kanssa ns. uskontokasvatuksen toteuttamisessa, mikä nykyisten perusoikeuksien valossa antaa täysin kohtuuttoman positiivisen erityiskohtelun yhdelle uskonnolliselle yhdyskunnalle sen tunnustuksen levittämiseen ja juurruttamiseen. Kirkon omissa tavoitteissa ja kasvatusoppaissa tällaisella uskonkasvatuksella on edelleen täysin tunnustuksellinen sisältö.

Mielestämme julkisen palvelun varhaiskasvatuksen tehtäviin ei tule kuulua minkään uskonnon tunnustuksellisen uskonnonharjoituksen organisointi päiväkodin tai perhepäivähoidon toimintaan liitettynä. Mielestämme varhaiskasvatukseen ei tule kuulua tunnustuksellista uskonnonharjoitusta. Päiväkodin toiminta-aikaa ja henkilöstön työaikaa ei pidä käyttää yhdenkään uskonnollisen yhdyskunnan hartaushetkiin, ”pikkukirkkoihin” tai ”kirkkohetkiin”. Uskonnollisen tai katsomuksellisen taustan kunnioittaminen ei tarkoita uskonnollisten tilaisuuksien organisointia julkisen palvelun toimesta. Tunnustuksellinen uskontokasvatus tai muu katsomuksellinen kasvatus olkoon perheen oma asia sekä perheen ja mahdollisen uskonnollisen yhdyskunnan välinen asia.

Lausunnon keskeinen sisältö

Pidämme erityisen tärkeänä, että Lakiesityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa koskien 3 § Varhaiskasvatuksen tavoitteet, kohdasta kuusi, todetaan seuraavaa: *”Kuudes tavoite korostaisi syrjimättömyyttä, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoisuutta sekä yleisen kulttuuriperinteen ja kielellisen, kulttuurisen, uskonnollisen ja katsomuksellisen taustan kunnioittamista.”*

Yhdenvertaista kohtelua ja syrjimättömyyttä uskontojen ja vakaumusten suhteen ei pidä vesittää tuomalla päiväkotien toimintaan uskonnollisten yhdyskuntien tunnustuksellista toimintaa, kuten hartaushetkiä, ”kirkkohetkiä” tai ”pikkukirkkoja”. Tunnustuksellinen uskontokasvatus ja uskonnonharjoitus tai muu katsomuksellinen kasvatus olkoon perheen oma asia sekä perheen ja mahdollisen uskonnollisen tai muun yhdyskunnan välinen asia. Varhaiskasvatuksen ja sen henkilöstön tulee keskittyä yhteiseen kasvatukseen ja toimintaan, joka soveltuu kaikille lapsille.

Helsingissä 10.4.2015

Vapaa-ajattelijain Liitto ry

Petri Karisma
puheenjohtaja

Esa Ylikoski
pääsihteeri